

Пена Любов Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 76000, м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, тел.: (0342)59-60-08, e-mail: liubov.pena@pnu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-7154-4617>

МОВА ТВОРІВ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА: ЛЕКСИКОГРАФІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ

Анотація. У сфері стефаникознавчих студій, як зазначають дослідники, переважають літературознавчі дослідження, а науково-лінгвістичне вивчення художньої спадщини новеліста за обсягом значно скромніше від літературно-критичного. Однак і в галузі наукових розвідок художнього мовлення новеліста є серйозні напрацювання.

Під час відзначення 150-літнього ювілею видатного майстра слова Василя Стефаника (2022 р.) багато заходів щодо вшанування його пам'яті в нелегкий пандемійний час, час переважно дистанційного спілкування, зініціював та провів Прикарпатський національний університет (нині Карпатський), названий іменем великого земляка: було підготовлено і презентовано 4-томне видання творів та епістолярної спадщини письменника; проведено Міжнародний науковий конгрес «Василь Стефаник і світова культура»; створено онлайн-турнір комп'ютерної гри-вікторини «Шлях Василя Стефаника»; відбулися всеукраїнський конкурс есеїв для студентської та учнівської молоді «150 слів про Стефаника», конкурс малої прози «Коротко. Сильно. Страшно» тощо.

До цього ювілею був опублікований «Словник мови художніх творів Василя Стефаника (фрагмент)», автором-укладачем якого є (на жаль, уже світлої пам'яті) доктор філологічних наук, професор, багаторічний завідувач кафедри слов'янських мов ПНУ Микола Петрович Лесюк.

У пропонованій статті коротко описано історію опрацювання художньої мови В.Стефаника, яку зініціював професор Іван Ковалик. У своїй розвідці «Наукові основи побудови словника мови художніх творів Василя Стефаника» він виклав специфіку і завдання словника мови художніх творів, наукове обґрунтування назви лексикографічної праці, текстологічні основи встановлення вихідних канонічних текстів прижиттєвих Стефаникових видань, лексикографічні принципи побудови словникових статей, проблематику лінгвостилістичної характеристики естетичної функції слова у планованому словнику. У нашій статті лаконічно висвітлені основні положення Коваликової праці.

Починання І.Ковалика продовжили його учні й послідовники – професори Василь Васильович Грещук, Микола Петрович Лесюк та інші члени кафедри української мови Карпатського (раніше – Прикарпатського) національного університету. Сподіваємося, що завдяки зусиллям мовознавців у майбутньому побачить світ словник мови художньої прози В.Стефаника в повному обсязі.

Ключові слова: лексикографія, словник, художня мова письменника, Василь Стефаник, стефаникознавство.

Pena Liubov Ivanivna, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of the Ukrainian Language Department of Vasyl Stefanyk Carpathian National University, 76000, Ivano-Frankivsk, St. Shevchenko, 57, tel.: (0342)59-60-08, e-mail: liubov.pena@pnu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-7154-4617>

THE LANGUAGE OF VASYL STEFANYK'S WORKS: LEXICOGRAPHIC ANALYSIS

Abstract. In the field of the Stefanyk studies, as researchers note, literary studies prevail, and the scientific and linguistic study of the novelist's artistic heritage is much more modest in volume than the literary and critical one. However, there are also serious developments in the field of scientific exploration of the novelist's literary language.

During the celebration of the 150th anniversary of the outstanding master of words Vasyl Stefanyk (2022), many events to honor his memory in the difficult pandemic time, a time of mostly remote communication, were initiated and held by the Precarpathian National University (now Carpathian), named after the great countryman: a 4-volume edition of the writer's works and epistolary heritage was prepared and presented; the International Scientific Congress "Vasyl Stefanyk and World Culture" was held; an online tournament of the computer game-quiz "The Path of Vasyl Stefanyk" was created; an all-Ukrainian essay competition for students and schoolchildren "150 words about Stefanyk", a short prose competition "Short. Strong. Terrible", etc. were held.

To mark this anniversary, the "Dictionary of the Language of Literary Works by Vasyl Stefanyk (fragment)" was published, the author-compiler of which is (unfortunately, already of bright memory) Doctor of Philology, Professor, long-time Head of the Department of Slavic Languages of the PNU Mykola Petrovych Lesiuk.

The proposed article briefly describes the history of the development of V. Stefanyk's literary language, which was initiated by Professor Ivan Kovalyk. In his research "Scientific Foundations of Building a Dictionary of the Language of Artistic Works by Vasyl Stefanyk", he outlined the specifics and tasks of the dictionary of the language of artistic works, the scientific justification of the name of the lexicographic work, the textological foundations of establishing the original canonical texts of Stefanyk's lifetime publications, the lexicographic principles of building dictionary entries, the issues of linguostylistic characteristics of the aesthetic function of a word in the planned dictionary. Our article concisely highlights the main provisions of Kovalyk's work.

I. Kovalyk's beginnings were continued by his students and followers – professors Vasyl Vasylovych Greshchuk, Mykola Petrovych Lesiuk and other members of the Department of Ukrainian Language of the Carpathian (formerly – Precarpathian) National University. We hope that thanks to the efforts of linguists, a dictionary of the language of V. Stefanyk's literary prose will be published in full in the future.

Key words: lexicography, dictionary, the writer's literary language, Vasyl Stefanyk, Stefanyk studies.

Постановка проблеми. Стефаникознавство як наукова галузь репрезентовано двома взаємопов'язаними і взаємозумовленими напрямками:

літературознавчим та лінгвістичним. Головним завданням вивчення творчості Василя Стефаника, на думку авторів монографії «Василь Стефаник – художник слова», «є всебічне (літературознавче й мовознавче), ідеологічно не заангажоване і неупереджене дослідження поезики його малої прози, що повною мірою відображала в собі специфіку не лише жанру, але й художнього мислення, світоглядних позицій, принципів втілення естетичного ідеалу тощо» [1, с. 4]. Водночас сучасні дослідники, зокрема й В.В.Грещук, зазначають, що стефаникознавчі студії мають виразне літературознавче спрямування, а науково-лінгвістичне вивчення художньої спадщини новеліста за обсягом є значно скромнішим від літературно-критичного [2, с. 286]. Однак і в царині наукових розвідок художнього мовлення новеліста маємо серйозні напрацювання, які стосуються дослідження особливостей його ідіостилю. Серед лінгвістичних стефаникознавчих праць є й такі, що присвячено лексикографійному впорядкуванню мови творів письменника й укладанню відповідного словника. Це важливий напрям роботи, адже, за влучним висловом Анатолія Франса, словник – це всесвіт, укладений в алфавітному порядку, це книга книг. А словник мови письменника – це його мовний усесвіт, засобами якого автор змальовує дійсність.

Мета пропонованої статті – розглянути питання історії лексикографійного впорядкування мови новел Василя Стефаника та схарактеризувати фрагмент словника мови його художніх творів, який уклав М.П.Лесюк.

Виклад основного матеріалу. Як зазначає В.В.Грещук [2], лексикографійне опрацювання мови художніх творів В.Стефаника розпочали ще 1947 року на кафедрі української мови Львівського університету. Під керівництвом професора І.І.Ковалика студенти-філологи уклали картотеку Словника мови новел письменника. У 70-х роках на основі перевіреної і доповненої картотеки був опублікований Словопоказчик до художніх творів В.Стефаника, який охоплював перелік усіх слів та їхні кількісні характеристики. У своїй праці «Наукові основи побудови словника мови художніх творів Василя Стефаника» [3] І.Ковалик виклав головні питання про засадничі принципи побудови майбутнього словника, а саме: «1) наукове обґрунтування самої назви «Словник мови» (а не мовлення) творів Василя Стефаника; 2) наукові текстологічні основи встановлення вихідних канонічних текстів прижиттєвих Стефаникових видань; 3) питання «двомовності» Стефаникових творів та її відбиття у Словнику Стефаника; 4) питання лексикографічного тлумачення лексичного значення та граматичних форм слів у словниковій статті; 5) проблема лінгвостилістичної характеристики слів – експресем у Словнику» [3, с. 383-384].

Автор слушно зазначає, що «словник мови художнього твору в порівнянні з іншими типами словників поряд із деякими спільними рисами має ще й свою специфіку, у зв'язку з тим, що літературний твір – це своєрідна система художніх образів – суттєвих компонентів образного мислення письменника» [3, с. 382].

І.Ковалик вважав лінгвістично виправданою назву «Словника мови» (а не мовлення) творів В.Стефаника. На його думку, «Мова художньої спадщини В.Стефаника, як і мова художніх творів інших письменників, – це система (системи) мови, яку створюється на основі дослідження мовлення (коли зважити, що лінгвальна дійсність (діяльність) виявляється у двох формах (модусах, видах) свого існування – в мові і мовленні). Правда, вихідною основою для створення

картотеки Словника мови творів В.Стефаника є Стефаникові тексти новел, тобто мовлення, але ж в укладанні словникової статті ми на основі вивчення лексичних значень реєстрового слова, вияву системи граматичних форм слів та їх лінгвостилістичних функцій переходимо із сфери мовлення в сферу системи мови (її мікросистем), тобто насправді ми відтворюємо все те, що потенційно існувало в системі лінгвальної свідомості Стефаника-новеліста й актуально виявлялось у його художніх текстах» [3, с. 384]. Порівняймо: в українській лексикографії маємо Словник мови Шевченка у 2-х томах (Київ : Наукова думка, 1964), Словник мови творів Г.Квітки-Основ'яненка у 3-х томах (Харків, 1978-1979), Словник мови Лесі Українки (на матеріалі збірки «На крилах пісень») (Луцьк, 2012) та ін.

І.Ковалик звернув увагу на те, що важливою під час укладання є проблематика лінгвостилістичної характеристики естетичної функції слова у словнику мови новел В.Стефаника. «Для здійснення повного лексикографічного вивчення слова у Словнику художнього твору, – зазначає мовознавець, – поряд із вичерпною лексико-семантичною і парадигматичною характеристикою необхідно також виявити лінгвостилістичну функцію (співфункцію) слова у створенні художніх образів у процесі художнього мислення письменника як творця художнього словесного твору» [3, с. 386]. Головне завдання стефаникознавця-лексикографа І.Ковалик вбачав у повному виявленні всієї системи основних інваріантних типів експресивно-художнього функціонування кожної експресиви на основі детального типологічного лінгвостилістичного вивчення слів-експресив та в їх науковому лінгвостилістичному осмисленні й науковому узагальненні.

2022 року українство відзначило 150-літній ювілей видатного майстра слова Василя Стефаника, «який надзвичайно реалістично змалював у своїх коротких, але й справді подекуди страшних за змістом новелах життя галицько-покутського селянина, який кількома художніми мазками, штрихами міг відтворити надзвичайно широку панораму нелегкого життя покутського села» [4, с. 4]. Багато заходів щодо вшанування його пам'яті в нелегкий пандемійний час, час переважно дистанційного спілкування, зініціював та провів Прикарпатський національний університет (нині Карпатський), названий іменем великого земляка: підготовка і презентація 4-томного видання творів та епістолярної спадщини письменника, Міжнародний науковий конгрес «Василь Стефаник і світова культура», онлайн-турнір комп'ютерної гри-вікторини «Шлях Василя Стефаника», всеукраїнський конкурс есеїв для студентської та учнівської молоді «150 слів про Стефаника», конкурс малої прози «Коротко. Сильно. Страшно» тощо.

Ще однією пелюсткою у вінок пошанування нашого земляка став «Словник мови художніх творів Василя Стефаника (фрагмент)», автором-укладачем якого є (на жаль, уже світлої пам'яті) доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських мов ПНУ Микола Петрович Лесюк. Шана науковцеві за те, що довів до кінця доручену йому ділянку роботи над укладанням словника мови патрона Карпатського університету! Адже лексикографічна праця – досить часозатратна справа й потребує значних зусиль, особливо якщо зважити й на те, що в той час, коли реалізували такий задум, не

було комп'ютерної техніки, яка неабияк полегшила б і збір матеріалу, і його опрацювання. А картотеку словника укладали в паперовому варіанті.

Тож можемо ствердити, що українська авторська лексикографія (створення словників мови письменників) поповнилася ще одним цінним виданням.

На жаль, названий словник представляє тільки невелику частину лексики художнього мовлення новеліста, яка охоплює слова на літери Г, Ґ, Д, Е, Є, Ж, З, оскільки саме за цей обсяг роботи відповідав Микола Лесюк як один із членів авторського колективу. На щастя ж, ця лексикографічна праця, що репрезентує Стефаникове лексичне та фразеологічне розмаїття на вказані букви, може стати поштовхом до завершення укладання повного словника і взірцем для майбутніх укладачів: уторованим шляхом легше йти.

Словник присвячений світлій пам'яті видатної особистості, професійна й наукова діяльність якої також безпосередньо пов'язана з Прикарпатським університетом (раніше – Івано-Франківським державним педагогічним інститутом імені В.С.Стефаника), – професора Івана Ковалика, який, як уже зазначалося, власне, був ініціатором і натхненником створення словника мови художніх творів Василя Стефаника.

У *Передмові* подано коротку передісторію народження словника. Принагідно штрихами окреслено також ще одну організовану й започатковану Іваном Коваликом діяльність щодо укладання словника мови художніх творів іншого гіганта думки, великого інтелектуала, ерудита в багатьох галузях знань, неперевершеного майстра слова, видатного українського поета і прозаїка Івана Франка [4, с. 4]. Робота над картотеками художньої спадщини обох українських мислителів під керівництвом професора Івана Ковалика розпочалася ще у Львівському університеті, де він працював. А 1974 року, як зазначає М.Лесюк, обидві ці картотеки І.Ковалик перевіз до Івано-Франківського педінституту, «коли він сам змушений був через певні незгоди з керівництвом Львівського університету покинути кафедру української мови цього ВОЗу і переїхати на роботу до Івано-Франківська» [4, с. 5].

Звернено увагу в *Передмові* на труднощі, через які розпочата й великою мірою здійснена робота не увінчалася виданням словника. Серед них виявилася проблема, яка полягала у тлумаченні фразеологічних одиниць, визначенні стрижневого слова в них та уніфікації їхньої фіксації й інтерпретації. Також, на думку Миколи Лесюка, «дуже гальмує працю над укладанням словника ... опис уживання в мові письменника службових частин мови, зокрема прийменників та сполучників, адже їхня частотність сягає величезних чисел – кількох сотень, інколи й понад тисячу» [4, с. 17-18].

Пропонований фрагмент словника, як зазначає М.Лесюк, створений на основі академічного видання 1949 року, але весь ілюстративний матеріал розписаний за новелами 1933 року. «Усі моменти, якими відрізнялися ці два видання, зафіксовані під час звіряння текстів і зазначення в картках нових сторінок за виданням 1949 року» [4, с. 8]. Автор-упорядник ділиться своїми спостереженнями про те, що «під час звіряння речень було помічено чимало фактів, які свідчили про більшу відповідність текстів з академічного видання 1949 року оригіналам творів письменника, ніж текстів із новел 1933 року, які, як відомо, також піддавалися суттєвому редагуванню» [4, с. 8-9]. Ці розбіжності

стосувалися, зокрема, написання частки (постфікса) **ся (си)** разом чи окремо, правопису найменувань для позначення сакральних понять з великої чи малої літери (*Бог, Господь, Різдво, Служба Божя, Матір Божя* тощо), закінчень родового відмінка -и чи -і іменників жіночого роду (*зависти, зависті*), розрізнення/нерозрізнення букв для позначення звуків [г] і [ґ] (*газда – тазда, згребло – зґребло* і под.), передавання деяких особливостей діалектної вимови (на зразок *уважити – уважѣти, вібачити – вібачѣти, жилисливий – жѣилисливий*) та ін.

Для зручності користування описано принципи укладання словника, які були розроблені проф. І.Коваликом та дещо узагальнені М.Лесюком для створення словників мови будь-якого письменника. Вони стосуються структури словникових статей, способів наведення реєстрових слів, передавання письменницької орфографії, особливостей інвентаризації багатозначних слів та омонімів, здрібніло-пестливої та згрубілої лексики, звукових варіантів, зокрема місцевих форм, специфіки добору речень-ілюстрацій тощо.

Слушними є міркування Миколи Лесюка щодо ілюстрування, зокрема його повноти. Науковець небезпідставно вважає, що ідеальним уважався б такий словник, у якому було б наведено всі випадки вживання письменником певного слова: «У такому разі читачеві не треба звертатися до твору, шукати необхідну сторінку і на ній необхідне слово» [4, с. 12]. Однак з огляду на велику кількість слововживань (напр., слово *голова* у творах Стефаника використано 171 раз; таку ж кількість разів ужито і слово *земля*; *знати* – 199 разів; *жінка* – 165 разів; *давати* – 75 разів; *годен* – 73 рази; прийменник *до* – 594 рази, а його варіанти *д'* – 13 та *ід* – 2; прийменник *з* – 743 рази з варіантами *із* – 68, *зі* – 43, *зо* – 24, *с* – 3, *ізо* – 1; прийменник *за* – 420 разів тощо) Микола Лесюк обрав оптимальний спосіб і зробив так, як Іван Ковалик та українські лексикографи, які укладали словники мови творів Тараса Шевченка, Григорія Квітки-Основ'яненка та ін.: навів до кожного слова чи його лексико-семантичного варіанта по одному-два найяскравіших приклади.

У кінці словникових статей автор зі знаком + (плюс) подає статистичні відомості, що охоплюють певну словоформу та кількість її вживань: для іменних частин мови – спочатку називний відмінок, відтак усі інші в однині та множині; для дієслова – інфінітив, а після нього особові та родові форми однини і множини.

З метою зручності користування, заощадження місця й усунення громіздкості описів у словнику подано низку скорочень, які використано як ремарки у словникових статтях, та їхнє розшифрування.

Словникова стаття має звичну для такого типу словників структуру: заголовне (реєстрове) слово; кількість уживань у творах; тлумачення значення слова, з яким воно зафіксоване, і кількісна характеристика; ілюстрація (контекст). Якщо слово багатозначне, то спочатку йде визначення значення, яке характеризується найбільшим числом слововживань, а за ним ідуть за спадною кількісною градацією інші значення. Продумано й описано спосіб передачі слів як компонентів фразеологізмів.

Наведемо приклади словникових статей, які репрезентують лексеми різночастиномовної належності:

«**ГАЙНУВАТИ** (3). 1. Витрачати марно; розтринькувати, переводити (2). [–] *Дес давно то, бувало, ксьондзи гійкали на нарід, аби не пив, аби не гайнував, а тепер, видите, нарід і не п'є і не гайнує, а грейціря рівно не видит* 75.

2. Гуляти, дармувати (1). [–] *Була-с порьидна газдиня, тьижско-с працювала, не гайнувала-с, але на старість у далеку дорогу вібралас-с си* 67» [4, с. 25].

«**ЖАЛЬ**¹ (7), **ЖЬИЛЬ**¹ (4). 1. Важкий настрій; сум, печаль, скорбота (5). – *І той жьиль, коли я, як замуrowаний цементом, попав у глибоку пивницю, зробив із мене такого, що зачїв забувати то, що мене в житю все радувало* 216. / *Образн.* (4). *Безодня смутку, увесь жаль і безсильний страх зійшлися разом в очах і разом сплодили дві білі сльози* 143.

2. Незадоволення з приводу чого-н.; скарги, нарікання (1). – *Кличут вечеряти, Даниле, а Бога не гнівїт своїм нерозумним жалем* 188.

◇ У спол. (5): а) **з жалю** – внаслідок великої туги, печалі, смутку з приводу чогось або за чимось (3). *Камінь, – аби камінь, та й розпук би си із жьиллю!* 14; [–] *Мині з жьиллю за люцким словом не раз хотіло си дати себе замурувати* 216; б) **завдавати жалю** – засмучувати кого-н., наводити тугу, печаль (1). *Лиш дивилася [корова] на бабу і жалю єї завдавала* 50; в) **мати жаль** (1) – див. **мати**.

+ Одн. Н. **жьиль образн.** 140; Р. **з жалю у спол.** а) 225, Зн. **у спол.** в) 249; Ор. **жалем образн.** 68; **з жалем образн.** 195» [4, с. 202-203].

«**ЗЕЛЕНИЙ** (20), **ДЗЕЛЕНИЙ** (3). 1. Один з основних кольорів спектра – середній між жовтим і блакитним (14). *Мама дала Катрусі квітки сині, білі, зелені, червоні* 37; а). Який має колір трави, листя, зелені (7). *Сідає [старий] серед зеленої озимини, підтирається палицею і мовчить* 158. / *Образн.* (2). *А Бог вас карає, бо ви маєте на єго сонце дивитися, ви маєте дітьми тішитися і зеленим колосом на веселім лиці гладитися* 152. / У знач. імен. (1). *Встає, спираєся на палицю і йде на озимину. – Файне, зелене, а вона [курка] тото псує...* 158.

2. Покритий зеленню, травою (5). *Він [грїх] перейде на дитину, він зійде на худобу, він.. спаде на зелену ниву і він чоловікові душу возьме* 151. / *Образн.* (1). *..є така [натура], що хоть ти мором годуй, хоть ти її у найкращу весну пусти на зелене поле, а вона плаче* 152.

3. *Перен.* Молодий, незрілий, невістояний. (2). *У колядці, повт. ..Будь же нам здоров, пане Максиме, в неділю, В неділю рано дзелене вино сажене. Вінчуєм тебе счїстїєм, здоров'єм в неділю, В неділю рано дзелене вино сажене* 80.

◇ У спол. (2): а) **зелений коваль** – назва жука, який видає тріскотливий звук (1). *Чорний сверцок дотулився ніжки та й утік. Зелений коваль держиться подалеки. Мідяна жуужелиця борзенько оббігає дитину* 95; б) **Зелені Свєта** – християнське свято, яке відзначається на 50-ий день після Великодня і супроводжується прибиранням хати і подвір'я зеленню (1). [–] *..не загрїйте голови, як котрих Зелених Свєт: люди йдуть до церкви, село обмаєне, а ви лежите як дуб'є під любистком...* 214.

+ Одн. Н. **дзелений** 1а) 14; **зелена** 2 – 117; Зн. **зелену** 1а) 216; **на зелену** 1а) 130; **в зелене** 2 – 216; мн. Н. **зелені** 1 – 97, 1а) 126, 2 – 229; Ор. **зеленими** 1а) 143 (2 р.); М. **по зелених** 2 образн. 126; **у зелених** 1 – 45» [4, с. 339-340].

«**ДВАНАЦІТЬ** (1). Кільк. числ. Назва числа. [–] *Може десять, може більше, може менше. – Пишім дванацїть* 209» [4, с. 107].

«**ДОКЛАДНО** (3). *Присл.* Ґрунтовно, точно (2). *Навіть заплатив за лікарську пораду, докладно оповів, як то було, показував на долоні зуби* 251. /

Уважно (1). *Малий Максим почав докладно розглядати гусарську дитину 202*» [4, с. 161].

«**З-ПЕРЕД** (4), **З ПЕРЕД** (2), **СПЕРЕД** (1). *Прийм. 1. Ужив. при вказуванні на об'єкт, від якого забирають, віддаляють що-н. (5). Вона [Оксана] пристане, затулить долонею очі і буде хвилю стояти, потім нагло візьме з **перед** очий руки, і вся полуда пропаде 118; – Свинару [до Федора], мой, а марш сперед волів межі свині! Ще тобі лужко стелити! Твоя Марійка добре нас рихтує. Тікає си, як сука, з фірманом, та відає єму з обіду шонайлїше, та ще й ти приліз на нашу голову. Марш з-перед волів! 132.*

2. Ужив. при вказуванні на об'єкт, перед яким, попереду якого що-н. відбувається (1). *Отак викрикував якийсь п'яний з-перед корими 24.*

3. Ужив. при вказуванні на час, раніше якого відбувалася певна дія (1). *Коло неї з одного боку раз-по-раз розкривається величенька дівчинка слюбна, з-перед війни 233*» [4, с. 373].

«**ГАЙ¹; ГАЙ¹, ГАЙ¹** (14). *Виг. Уживається як спонування до дії, заохочення, наказ. [–] Гай, Якове, лупи кукурудзки, де вже кілька спати!.. 148; – Максиме, ви міні з хати шуруйте, аби я вас тут не видів, бо вб'ю як горобця; гай, забирайтеси 165; – Виджу, люде, що буде біда, уступив би-м си гет, а щос ні до него тягне, ланцухами тягне... Гай, гай, пиймо, закусяймо 163*» [4, с. 24]

Уважно ознайомившись із Передмовою, у якій детально й доступно виписані принципи побудови словникової статті та пояснені всі вжиті знаки та їхнє значення, користувачі легко сприйматимуть інформацію.

Загалом у словнику зафіксовано понад 1480 слів (словникових статей), які об'єднують більше 8450 слововживань.

Насамкінець висловимо захоплення грандіозною скрупульозною роботою Миколи Лесюка, вкладеною в те, щоби словник побачив світ. Пам'ятаючи слова свого Вчителя Івана Ковалика: «Ви мусите довести справу укладання словника мови художніх творів Василя Стефаника до завершення, тоді я буду спокійний» [4, с. 6], – Микола Петрович увів до наукового обігу оформлений у словник фрагмент мовного портрета особистості видатного новеліста. Поділяємо його оптимізм щодо того, що «повний словник мови художніх творів Василя Стефаника – це ... цілком реальна справа, лише для цього потрібна добра воля, бажання й підбір зацікавлених укладачів-ентузіастів. Звичайно, ще й фінансова підтримка...» [4, с. 17].

Висновки. Українське словникарство поповнилося ще однією працею, яка буде корисною філологічній спільноті для реалізації багатьох наукових задумів різного спрямування. Робота з укладання словника триває. Сподіваємося, що завдяки зусиллям мовознавців у майбутньому побачить світ словник мови художньої прози В.Стефаника в повному обсязі.

Література:

1. Василь Стефаник – художник слова. Івано-Франківськ : Плай, 1996. 272 с.
2. Грещук В.В. Лінгвістичне стефаникознавство: здобутки і перспективи. *Грещук В.В. Студії з українського мовознавства: Вибрані праці* / Упор. Р.Бачкур. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. С. 286-304.
3. Ковалик І.І. Наукові основи побудови Словника мови художніх творів Василя Стефаника. *Ковалик І.І. Питання українського і слов'янського мовознавства*. Львів – Івано-Франківськ, 2008. С. 382-396.

4. Лесюк М.П. Словник мови художніх творів Василя Стефаника (фрагмент). Івано-Франківськ : Місто НВ, 2021. 384 с.

References:

1. Vasyl Stefanyk – hudozhnyk slova [Vasyl Stefanyk – artist of words]. Ivano-Frankivsk : Plai, 1996. 272 p. [in Ukrainian].

2. Greshchuk V.V. Linguistychne stefanykoznavstvo: zdobutky i perspektyvy [Linguistic Stefanikology: achievements and prospects]. *Greshchuk V.V. Studii z ukrainskoho movoznavstva: Vybrani pratsi* [Studies in Ukrainian Linguistics: Selected Works]. Ivano-Frankivsk : Misto NV, 2009. P. 286-396. [in Ukrainian].

3. Kovalyk I.I. Naukovi osnovy pobudovy Slovnyka mowy hudozhnih tvoriv Vasylia Stefanyka [Scientific foundations of the construction of the Dictionary of the Language of Works of Art by Vasyl Stefanyk]. *Kovalyk I.I. Pytannia ukrainskoho i slovianskoho movoznavstva* [Issues of Ukrainian and Slavic linguistics]. Ivano-Frankivsk–Lviv : Misto NV, 2007. 404 p. [in Ukrainian].

4. Lesiuk M.P. Slovnyk mowy hudozhnih tvoriv Vasylia Stefanyka (fragment) [Dictionary of the Language of Artistic Works by Vasyl Stefanyk (fragment)]. Ivano-Frankivsk : Misto NV, 2021. 384 p. [in Ukrainian].

Пена Л.І. Мова творів Василя Стефаника: лексикографічне опрацювання. *Вісник науки та освіти* (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2025. № 8 (38) 2025. С. 537-547.